

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Cap. X. Et conuocatis duodecim discipulis suis, dedit illis potestatem spirituum immundorum, vt eijcerent eos, [et] curarent omnem languorum [et] omnem infirmitatem, Duodecim autem apostolo[rum] ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

pre timore domini. **L** Et conuocatis duodecim discipulis suis, dedit illis potestatem spirituum immundorum, ut eijcerent eos, et curarent omnem languorem et omnem infirmitatem. Duodecim autem apostolorum nomina sunt hec. Primus, Symon qui dicitur Petrus, et Andreas frater eius, Iacobus Zebedei et Iohannes frater eius, Philippus et Bartholomeus, Thomas et Mattheus publicanus, et Iacobus Alphaei et Thaddeus, Symon Cananensis et Judas Ischariotes, qui tradidit eum. **A** pud Lucam iam conuocatis ac denominatis duodecim Apostolis, missurus & alios ad predicandum dominus haec uerba dicit, quae hic eum, antequam istos duodecim conuocaret, dixisse legis, messis quidem multa, operarij autem pauci, &c. **C**ausa ista recte animi quaestione pullaret, si prius constans existeret, quod dominus predicans euangelium regni, nunquam uel nusquam unum eundemque sermonem, nisi semel & uno loco dicere debuisset. Sed quis hoc a predicatore exigit, ut quod uno in loco uel tempore dixit, non repetat aut dicat, locis uel temporibus alijs, praesertim cum nec omnes uno in loco adesse, nec omnes aequaliter semel audita perpeti memoria possint retinere? **N**unc & in isto opere faciem dominantis uigilanter attende. Conuocatis duodecim discipulis suis, dedit illis potestatem spirituum immundorum, ut eijcerent eos, & curarent omnem languorem, & omnem infirmitatem. Si paulo ante, ubi eiecto daemone locutus est mutus, merito mirum fuit turbamur, & ueraciter dixerunt, nunquam sic apparuit in Israhel: quanto magis de isto quod talem discipulis suis dedit potestatem, mirentur omnes, & dicant, nunquam sic apparuit in Israhel? Nunquid talis Moyses? Nunquid sua potestate ranas produxit, & muscas, aut alicui potestatem hanc dedit, ut produceret eas? Igitur hic deus noster est, & non astitit alicui potestatem hanc dedit, ut produceret eas? Igitur hic deus noster est, & non astitit alicui potestatem hanc dedit, ut produceret eas? Igitur hic deus noster est, & non astitit alicui potestatem hanc dedit, ut produceret eas? **P**rimus (inquit) apostolorum Symon, quod dicitur Petrus, ab ipso domino impositum est ei, cum diceretur Symon. Nam alius Euangelista, uidelicet Marcus, cum dixisset, & dedit illis potestatem curandi & eijcendi daemones, protinus haec ipsa duodecim apostolorum nomina prescribens, & imposuit (inquit) nomen Symoni Petrus. Qui huic uni ex omnibus in nouo testamento commutauit, ut qui uocabatur Symon, uocaretur Petrus: ipse est, qui similiter uni in ueteri testamento nomen commutauit, ut qui uocabatur Iacob, uocaretur Israhel. Ipse est enim scriptor nominum, qualia ipse nosse dignatus sit, & habet librum conscriptum ex nominibus splendidissimis, quem sciens Moyses, dixit. Aut dimitte populo haec noxam, aut si non facis, dele me de libro tuo quem scripsisti. Cui respondit dominus. Qui peccauerit michi, delebo eum de libro meo, subauditur, & non te. Nam postmodum, inuenisti enim (ait) gratiam coram me, & te ipsum noui ex nomine. **N**ec ab re est, quod & illius in ueteri, & huius in nouo testamento nomen commutauit: sed si prudens inspector assit, pulcherrimum est mysterium huiusce commutationis, quia uidelicet hoc agebatur, ut fieret quod per prophetam dictum est. Et seruos meos uocabo nomine alio, in quo qui benedictus est benedictetur super terram. Eorum uidelicet seruorum dei multorum, ille secundum carnem: ipse autem dominus noster Iesus Christus secundum spiritum pater est. Vnde et pulcherrimum hoc est in mysterio spectaculum, quia pater ille secundum carnem principium multitudinis, duodecim filios, hic autem secundum spiritum principium Christianitatis duodecim genuit apostolos: et sicut illi patri secundum carnem, sic non sibi met quidem pater iste spiritualis, sed primo uicario suo pristinum commutauit nomen. **I**nterpretatur autem Symon obediens, Petrus a petra dicitur est, ipse nomine suo soliditatem ecclesiae uel fidei catholicae praesagians, quam ipse insigniter ita edixit, tu es Christus filius dei uiui. Saulo quoque commutatum est nomen, ut uocaretur Paulus, sed differt commutatio haec, quia uidelicet non ipse dominus illi ore suo commutasse legitur. Andreas decorus siue respondens. Iohannes in quo est gratia uel domini gratia, et frater eius Iacobus, ambo Boanarges, id est filij tonitruum, nominati, uidelicet ex firmitate uel magnitudine fidei. Philippus os lampadis. Bartholomaeus filius suspendentis aquas. Thomas abyssus uel geminus, unde et graece διδυμος appellatur, Mathaeus donatus qui et leui, uidelicet ex tribu ex qua ortus fuit. Iacobus Alphaei,

CAP. X.

Luca. 10.

Chrs eundem sermonem quicquid pius dixit.

Quanto maior praes Chris tti quam Moysi.

Marci. 3.

Gene. 32.

Exodi. 32.

Exodi. 33.

Esai. 65.

Interpretatio nominum. Iacobus Apostolorum Marci. 16.

Marci. 3.

ob distinctionem prioris cognominatus, qui dicitur Zebedæi, sicut iste filius Alphaei Symon Chananaeus ad distinctionem Symonis Petri, de uico Galilæe Chana, ubi aquas domini in uinum conuertit. Thaddæus, qui & Judas Iacobi, subauditur frater, qui alibi appellatur Lebbeus, figuratum nomen habens à corde, quod nos diminutue corculum possumus appellare. Judas Iscariothes, uel à uico in quo ortus est, uel ex tribu Issachar, uocabulum sumpsit, quodam præfagio futuri in condemnationem sui. Issachar enim interpretatur merces, ut significaretur præcium proditoris, quo dominum uendidit. Quare autem (inquis) dominus talem non solum ad discipulatum, uerum etiam ad apostolatam admisit? Nunquid nesciuit? Ad hæc breuiter dicendum, quia fecit hoc ob consolationem nostram, ob consolationem ecclesiæ futuræ, uel eorum maxime qui ecclesiis præfunt, ut cum eis aliquis perierit, respondeant derogantibus, dicant insultantibus: ne miremini, & Christo accidit. **¶** Hos duodecim misit Iesus, præcipiens eis, & dicens. **In uiam gentium ne abieritis, & in ciuitates Samaritanorum ne intraueritis, sed potius ite ad oues que perierunt domus Israel. Euntes autem, predicate dicentes, quia appropinquabit regnum celorum. Infirmos curate, mortuos suscite, leprosos mundate, demones eijcite. Gratis accepistis, gratis date.** Non, ut plerique arbitrantur, tunc duodecim apostolos dominus ordinauit, quando taliter eos conuocauit, & talem eis potestatem dedit, sed tantummodo elegit, & numerum eorum duodenarium præfixit. Non idem est elegi quod & ordinari siue sacrari. **¶** Quando ergo illos ordinauit siue sacrari? Nimirum quando sancti officio suo magnus ipse sacerdos, introiuit in sancta per suum sanguinem, tunc eos sacrari, & tunc resurgens à mortuis, plenam atque perfectam potestatem dedit eis, in hæc uerba, accipite spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, itemque, Euntes (inquit) docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine patris & filij & spiritus sancti. Hæc namque summa est apostolica potestatis atque uirtutis, remittere peccata per gratiam spiritus sancti, baptizatis in nomine patris & filij & spiritus sancti, quam uidelicet potestatem seu uirtutem, neque præfenti loco neque usquam in toto euangelio, ante passionem suam dedisse illis reperire poteris. Siquidem hic illum dixisse legis ut prædicarent, infirmos curarent, demones eijcerent, mortuos suscitarent, leprosos mundarent: sed non etiam hoc ut baptizarent & peccata remitterent. Baptizauerunt quidem aliquando, scilicet cum impleret cursum suum nondum traditus Iohannes, sed non baptizauerunt ab ipso domino iussi, imò tantum exemplo uel baptismo Iohannis, cuius & plerique illorum erant discipuli. **¶** Quare autem duodecim mittens & eos instituens, in ipso institutionis initio dixit, in uiam gentium ne abieritis, & in ciuitates Samaritanorum ne intraueritis? Nimirum quia necdum tempus erat: neque hoc, ut iam fieret, diuinae rationis aut euangelicæ prædicationis ordo poscebat. Quid enim iam tunc prædicaretur gentibus? Ut circumciderentur, an ut baptizarentur? Sed profecto circumcisio iam in Christo finem accipiebat, baptismi autem sacramentum necdum conditum erat. Hoc namque sacramentum in Christi passione uel morte conditum est. Hinc Apostolus. **Quicumque (ait) baptizati sumus in Christo Iesu, in morte ipsius baptizati sumus, & cætera.** Bene igitur in uiam gentium (inquit) ne abieritis, & in ciuitates Samaritanorum ne intraueritis. **¶** Sed quid? Potius (ait) ite ad oues quæ perierunt domus Israel. Denique ad illud quod tunc præfentialiter agendum instabat negotium, permittebat ire tantummodo ad oues quæ perierant domus Israel, oues pastorem non habentes, homines uexatos atque iacentes, quippe quibus neque dux, neque princeps, neque rex erat, neque pontifex: sed sub nomine pastorum lupos habentes, lupos graues, lupos rapaces, & inde pereuntes. Et quid faciemus ad illas oues? Euntes autem (inquit) predicate dicentes, quia appropinquabit regnum celorum. Nimirum quod pertinet ad rationem ouium, appropinquare regnum celorum, hoc est aduenisse iam pastorem magnum ouium, ad uisitandum oues suas, sicut per prophetam Ezechiel prædixit. **Ecce (inquit) ego ipse requiram gregem meum de manu eorum. Item. Ecce ego ipse requiram oues meas, & uisitabo eas sicut uisitat pastor gregem suum in die quando fuerint in medio ouium suarum dissipatarum.** **¶** Et quia nec oues ipsæ omnes uisitationem suam uel pastorem suum cognoscere habebant, imò & hircinis cornibus plerumque illarum per-

Judas Iscariotes.

Quoniam ordinati, et sacri sunt Apostoli.
Heb. 9
Iohan. 20.
Matth. 11.

In uiam gentium ne abieritis.

Roma 6

Ite ad oues Israel.

Magnus pastor ouium Christus

Ezech. 34

Judicium de quibus.